

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

09 квітня 2025 р.

Запоріжжя

№ 91-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р., № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити інструкції з охорони праці:

1.1 Кафедра фізики

- Інструкція з охорони праці №621-ОП для завідувача навчальної лабораторії, старшого лаборанта, лаборанта;

1.2 Відділ бухгалтерського обліку та звітності

- Інструкція з охорони праці №622-ОП для співробітників ВБО та З;
- Інструкція з охорони праці №623 -ОП для користувачів персональних ЕОМ ВБО та З.

1.3 Іміджевий центр

- Інструкція з охорони праці №624 -ОП для користувачів персональних ЕОМ ІЦ;
- Інструкція з охорони праці №625 -ОП для працівників ІЦ.

2. Начальнику ІОЦ Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора з АГР Миколу ЧЕЧЕЛЯ.

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

2025р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

2025р.

УДОВЕНКО 2-25

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 621
для завідувача навчальної лабораторії,
старшого лаборанта, лаборанта

кафедри фізики

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «09» 04 2025 р. № 94-А

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____

для завідувача навчальної лабораторії, старшого лаборанта, лаборанта
кафедри фізики

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи допускаються особи, які пройшли медичний огляд при вступі на роботу, визнані придатними для виконання зазначеної роботи.

1.2. Завідувач навчальної лабораторії, старший лаборант, лаборант (далі співробітники), яких приймають на роботу, повинні пройти вступний інструктаж з охорони праці і пожежної безпеки.

1.3. До початку роботи безпосередньо на робочому місці співробітник повинен пройти первинний інструктаж і інструктаж з охорони праці у відповідності до «Положення з ОП про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти в НУ «Запорізька політехніка».

Про проведення вступного інструктажу на робочому місці робляться відповідні записи в «Журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці на робочому місці для працівників» та в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників».

При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував.

1.4. Повторний інструктаж із правил і прийманням безпечного ведення роботи й охорони праці співробітники повинні проходити:

- періодично, 1 раз на 6 місяців;
- при незадовільних знаннях з охорони праці - не пізніше місячного строку;
- у зв'язку з допущеним випадком травматизму або порушенням вимог охорони праці, які не призвели до травми.

1.5. Співробітники, які обслуговують електроустаткування, повинні користуватися такими засобами захисту: діелектричними рукавичками, килимками й діелектричними калошами або чоботами, а також інструментами з ізольованими ручками.

1.6. Усі захисні засоби повинні мати клеймо з позначкою дати наступного випробування й напруги, при якій необхідно користуватися цими засобами.

1.7. Гумові захисні засоби повинні зберігатися в закритих шафах або ящиках окремо від інструмента.

Необхідно запобігати впливу мастил, бензину й інших речовин, що руйнують гуму.

Гумові захисні засоби перед їх застосуванням повинні бути оглянуті й очищені від бруду а при зволоженні поверхні їх треба ретельно витерти й висушити.

Забороняється застосовувати засоби, які мають проколи й тріщини.

1.8. Співробітникам забороняється користуватися захисними засобами, які не пройшли встановлених випробувань, а також такими, строк чергового випробування яких минув.

1.9. Усі монтажні й ремонтні роботи на електричних мережах і пристроях (або біля них), а також роботи із приєднання й роз'єднання дротів співробітники повинні виконувати за умови знятого напруги.

1.10. Заміну перегорілих запобіжників співробітники повинні виконувати при знятій напрузі.

1.11. Електроінструмент, лабораторні стенди, розподільчі трансформатори співробітники повинні перевіряти один раз на місяць на відсутність замикання на корпус, на цілісність заземлюючого проводу, справність ізоляції живильних проводів.

1.12. Співробітники повинні включати в мережу електродвигуни, електроінструменти, прилади електричного висвітлення за допомогою призначених для цього апаратів і приладів (кнопок, рубильників, вимикачів автоматичних, пускачів магнітних).

Забороняється включати електродвигуни, електроінструмент і прилади електричного висвітлення в електромережу шляхом скручування проводів.

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- захарашувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;

- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті **заборонено** наказом Міністра освіти і науки України від 08.11.2004 №855.

1.13. Співробітники зобов'язані:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ "Запорізька політехніка";

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.14. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО (тел. 2-25), зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.15. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.16. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розмішувати квіти в верхній частині вікон.

1.17. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.18. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Співробітники перед початком роботи повинні перевірити справність електроустаткування, пускових приладів, заземлення та ін. Перевірити справність ручного інструмента.

2.2. Перевірити справність освітлювальних приладів, електропроводки й світильників, ламп. Відрегулювати місцеве висвітлення так, щоб робоча зона була добре освітлена, а світло не сліпило очі.

2.3. Для підготовки робочого місця при роботах із частковим або повним зняттям напруги необхідно виконувати такі технічні заходи:

- провести необхідні відключення й вжити заходів, що перешкоджають подачі напруги до місця роботи внаслідок помилкового або довільного включення комутаційної апаратури (установити механічний запор приводів вимикачів, рубильників і роз'єднувачів, ізоляційні прокладки в рубильниках та ін.);

- вивісити плакати: "Не включати - працюють люди", "Не включати - робота на лінії",
- приєднати переносні заземлення до заземлюючого пристрою;
- перевірити відсутність напруги на струмопровідних частинах, які повинні бути заземлені;
- заземлити струмопровідні частини (безпосередньо після перевірки відсутності напруги), включити заземлюючі ножі при їх відсутності накласти переносне заземлення;
- відгородити робоче місце й вивісити плакати: "Стій - висока напруга!", "Працювати тут";
- при необхідності, відгородити струмопровідні частини, які залишилися під напругою.

2.4. Перевірити покажчиком напруги або переносним вольтметром відсутність напруги в електроустановках до 1000 В.

2.5. Перевірити справність покажчика напруги на відсутність напруги. При цьому користуються діелектричними рукавицями.

2.6. Необхідно постійно стежити за надійністю приєднання й справністю заземлюючого пристрою.

Забороняється використовувати для заземлення будь-які провідники, не призначені для цієї мети, а також приєднувати заземлення скруткою.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Учні процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за, інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування, необхідно усувати кваліфікованими фахівцями, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;
- працювати без належного освітлення робочого місця;
- залишати без нагляду обладнання, що працює;
- включати та вимкнути (крім аварійних випадків) обладнання, роботу на якому не доручено;
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це не є необхідним для освітнього процесу;

Необхідно

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місце знаходження аптечки;
- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.6. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припиненні подачі електроенергії, появі запаху диму та ін.;
- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.7. В разі, коли співробітники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю (або керують такими роботами, необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі тощо викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці;

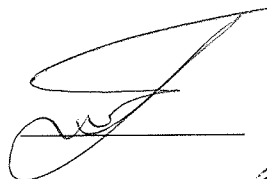
- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-37, 3-57 застосовувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі тощо необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри, головного енергетика за телефонами 3-57, 2-04;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гару) знайти місце загоряння і застосувати заходи для ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету за тел. 3-10 та пожежно-рятувальної служби за тел. 9-101 і діяти згідно з Загальнооб'єктовою інструкцією № 1 – ПБ з пожежної безпеки в НУ «Запорізька політехніка». Провести евакуацію здобувачів освіти в безпечне місце;

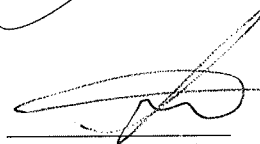
- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу за тел. 9-103, повідомити про випадок завідувача кафедрою та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

В.о. завідувача кафедри

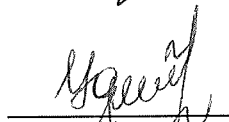
Михайло ПРАВДА

Декан електротехнічного факультету

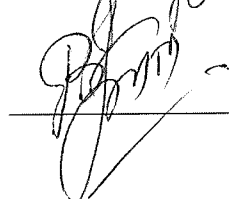
Микола АНТОНОВ

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 622
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ ВІДДІЛУ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО ■

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 09 квітня 2025р.

№ 91-А

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ ВІДДІЛУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
ТА ЗВІТНОСТІ**

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1) До роботи в якості співробітників допускаються особи у віці не молодше 18 років, які пройшли обов'язковий медичний огляд при приході на роботу, ввідний інструктаж по охороні праці, первинний інструктаж на робочому місці.
- 2) Впродовж трудової діяльності ці особи повинні проходити повторний інструктаж, а також:
 - виконувати тільки ту роботу, яка входить в обов'язки співробітників.
 - використовувати безпечні методи праці.
- 3) Співробітники повинні знати:
 - дію на людину електричного струму;
 - вимоги виробничої санітарної техніки безпеки;
 - правила внутрішнього трудового розпорядку;
 - інструкції з технічного обслуговування та охорони праці при роботі на комп'ютері та копіювальній техніці.
- 4) Співробітники повинні виконувати правила особистої гігієни, санітарні правила, правила дорожнього руху та використання громадського транспорту при слідуванні до робочого місця в НУ «Запорізька політехніка».
- 5) Співробітники повинні керуватися в роботі своєю посадовою інструкцією, даною інструкцією й інструкціями з роботи на персональному комп'ютері, копіювальній техніці. Зобов'язаний вміти надати першу медичну допомогу постраждалим при нещасних випадках на виробництві.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1) Співробітники зобов'язані підготувати своє робоче місце до безпечної роботи, привести його в належний санітарний стан, провести вологе прибирання.
- 2) Перед початком роботи співробітники зобов'язані перевірити справність комп'ютера і копіювального апарату, освітлення.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 1) Перед вмиканням комп'ютера та копіювального апарату в електромережу, необхідно перевірити цілісність розетки і кабелю з вилкою.
- 2) Ввімкнення машин в мережу електропостачання повинно здійснюватись через спеціальну кнопку.
- 3) Виконувати тільки ту роботу, яка доручена головним бухгалтером, або адміністрацією НУ «Запорізька політехніка» по погодженню з головним бухгалтером.

Слід пам'ятати, що при роботі на комп'ютері та копіювальній техніці можуть виявитись наступні небезпечні фактори:

- підвищення рівня електромагнітного випромінювання;
- напруга зору;
- емоційні навантаження;
- великий об'єм інформації.

- 4) Забороняється проводити ремонтні роботи з машиною, підключеною до електромережі.

- 5) Під час роботи на комп'ютері та копіювальній техніці повинна бути виключена можливість одночасного доторкання до обладнання й до частин приміщення чи обладнання, яке має з'єднання із землею (радіатори батарей, металеві конструкції).

- 6) Не слід допускати до роботи на комп'ютері та копіювальній техніці людей незнайомих з правилами роботи на даному обладнанні.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПО ЗАКІНЧЕННЮ РОБІТ

- 1) Співробітники повинні вимкнути електрообладнання й здати матеріальні цінності.
- 2) По закінченню роботи повинен виконати всі вимоги санітарного режиму.

3) У випадку виявлення в процесі роботи недоліків експлуатації або несправності обладнання співробітники повинні повідомити про це керівництво відділу бухгалтерського обліку та звітності.

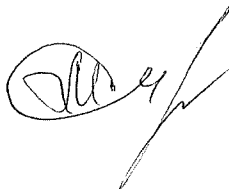
V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

1) У випадку виникнення пожежі співробітники діють у відповідності з інструкцією з пожежної безпеки викликати пожежно-рятувальну службу за телефоном 9-101. При зупинці електричного обладнання за невідомої причини його необхідно вимкнути з мережі й викликати спеціаліста.

2) При загорянні електродротів техніки негайно вимкнути прилади з мережі, повідомити чергову службу охорони та зв'язку за телефоном 3-10 або 764-19-21 та головного енергетика за телефоном 3-57.

3) У випадку інших аварійних ситуацій співробітники повинні прийняти заходи з евакуації присутніх відвідувачів та матеріальних цінностей в відповідності з планом евакуації.

Головний бухгалтер

Ольга СИЛЕНКО

Погоджено:

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
з ОХОРОНИ ПРАЦІ № 623
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
ВІДДІЛУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 09.04 2025р. № 91-А

**ІНСТРУКЦІЯ
з ОХОРОНИ ПРАЦІ № 623
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ
ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
ВІДДІЛУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ**

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1) Інструкцію розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ЕОМ, що працюють із дисплеями, а такого Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі робочі місця, обладнані персональним ЕОМ у відділі діловодства.

2) Особи, що працюють у якості операторів ПЕОМ, крім цієї інструкції, повинні знати:

- інструкцію з протипожежної безпеки;
- правила особистої гігієни;
- правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

3) До самостійної роботи в якості оператора ПЕОМ допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо головний бухгалтер. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

4) . Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і того, хто

інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

5) Користувачі /оператори/ ПЕОМ повинні мати 1 групу з електробезпеки, а також-знання і навички надання першої допомоги при електрошоці.

6) Повідомити про те, що трапилося, свого керівника.

7) При нещасному випадку очевидець робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була, на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

8) При нещасних випадках надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей);

- робити штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги), при пораненні накласти стерильну пов'язку;

- при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою і тримати у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпити бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги постраждалого надіслати до медпункту або викликати лікаря.

9) Приміщення з ПЕОМ повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравостей між природнім світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими /напівматовими/.

10) Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

- оператору перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв;

- у приміщеннях із дисплеями проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.

11) Робоче місце оператора ПЕОМ повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДСТУ 8604:2015. Робоче місце при виконанні робіт у положенні сидіння. Загальні ергономічні вимоги":

- конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до зросту працівника і створювати зручну позу;

- часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;

- під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині - 500 мм, по глибині - 650 мм;

- на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому; поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

12) Монітори ПЕОМ повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1.5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до одного.

13) На одного працюючого з ПЕОМ повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площі і не менше 19,5 куб м. об'єму робочого приміщення.

14) Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

15) Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьохконтактні.

16) Забороняється експлуатація ПЕОМ без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

Користувач /оператор/ ПЕОМ зобов'язаний:

- виконувати тільки доручені йому керівником роботи;
- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт;
- пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;
- помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захаращувати його і проходи до нього;
- знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

17) Користувачу /оператору/ ПЕОМ забороняється:

- виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;
- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;
- відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;
- працювати на несправному устаткуванні;
- торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до

струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

18) За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому, законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

1) Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажною схемою.

2) Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зломів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОМ;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

3) Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;
- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

4) Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня статичної електрики), зовнішню поверхню екрану дисплей.

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

1) Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220V переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПЕОМ знаходяться в положенні "виключено", а корпуси пристроїв заземлені (занулені).

2) Після підключення пристроїв ПЕОМ до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3) Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

4) Забороняється залишати ПЕОМ під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

5) Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв і кабелів ПЕОМ при увімкненому в електромережу комп'ютері.

6) Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПЕОМ тільки після

ретьельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

7) Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

8) Режим праці і відпочинку користувачів /операторів/, безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

9) Кількість мікропауз /тривалістю до 1 хвилини/ регулюється індивідуально.

10) Кількість оброблюваних символів в (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 3D тисяч за 4 години роботи.

11) Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики тощо

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

1) Встановити у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

2) Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилу з апаратури робити при вимкненому електроживленні.

3) Про всі несправності, виявлені під час роботи, і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4) Виключити загальний вимикач електроживлення всіх, робочих місць.

5) Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

1) При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

2) Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника, або пакетного вимикача.

При ураженні електричним струмом користувачам (операторам) заборонено самотійно відкривати блоки ПЕОМ.

3) Ремонтно-технічний персонал, який проводить ремонт і технічні обслуговування ПЕОМ, повинен мати кваліфікаційну групу електробезпеки не нижче 2-ої.

4) При роботі на ПЕОМ можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;
- статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПЕОМ;
- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у зоні відеотерміналів (ВДТ);
- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відеотерміналу;
- рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

Головний бухгалтер

Ольга СИЛЕНКО

Погоджено:

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 624
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ (ПК)
ІМІДЖЕВОГО ЦЕНТРУ

м. ЗАПОРІЖЖЯ

2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»
від «09» 04 2025р. № 91-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 624
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ (ПК)
ІМІДЖЕВОГО ЦЕНТРУ

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Інструкцію розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ПК, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин.

1.1. Особи, що працюють у якості операторів ПК, крім цієї інструкції повинні знати:

- інструкцію з пожежної безпеки;
- правила особистої гігієни;
- правила надання першої(медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.2. До самостійної роботи в якості оператора ПК допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.3. Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Проведення інструктажу і допуск до роботи. Особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і того хто інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

1.4. Користувачі ПК повинні мати I групу електробезпеки, а також знання навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом. Користувачам заборонено самостійно розкривати блоки ПК.

1.5 При роботі на ПК можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги (220 В), що живить електроприлади,

замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин або електроустаткування й електропроводів із ушкодженою ізоляцією;

- статистична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПК;
- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплеями), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь.

- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення дисплеїв, рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.6 Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПК і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин досягається:

- захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;
- застосування заземлення пристроїв ПК;
- раціональним розташуванням дисплеїв відносно джерел освітленості(як штучних, так і природних);
- провітрювання приміщень і щоденного вологого їх прибирання;
- навчанням працівника правилам безпечної роботи з дисплеєм ПК;
- неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.7 Приміщення ПК повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравості між природним світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими/ напівматовими.

1.8 Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворені рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

- перебувати не ближче 0,5 від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв;

- **у приміщеннях із дисплеями проводити щоденне вологе прибирання** і не рідше 1 разу на зміну витирати екран.

- Робоче місце оператора ПК повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДСТУ 8604: 2015 «Робоче місце при виконанні робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги»).

- конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу.

- часто використанні предмети праці та органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні.

- під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами;

- на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

- поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.10 Монітори ПК повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1,5 м між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до одного

1.11 На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 м площі і не менше 19,5 м об'єму робочого приміщення.

1.12 Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.13 Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьох контактні (з заземлюючим контактом).

1.14 Забороняється експлуатацію ПК без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.15 Користувач ПК зобов'язаний:

- виконувати тільки доручену йому керівником;
- виконувати правила трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт.
- турбуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці безпеки співробітників;
- помітивши порушення інструкцій іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захащувати його і проходи до нього;
- знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватися ними, знати місце збереження медичної аптечки.

1.16 Користувачу ПК забороняється:

- виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і не може привести до нещасного випадку;
- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;

1.12.1 відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

1.12.2 працювати на несправному устаткуванні;

1.12.3 торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів(навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.17 За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної, відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

II ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Оглянути робоче місце, упорядкувати його, переконатись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою блоку роз'ємів в кабелів відповідно до монтажною схемою.

2.2 Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення блоків пристроїв;
- відсутність зламів ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПК;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3 Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу «Дисплей»:

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрану була 400-800 мм;
- вжити заходи, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора (мерехтіння не допускається);
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування або засіб освітлення приміщення.

2.4 Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі) клавіатуру, для зниження рівня статистичної електрики зовнішні поверхні екрана дисплея.

III ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Перед вмиканням штепсельної видалки кабелю електроживлення в розетку 220 В переконатися в тому, що всі вимикачі мережеві на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні «**вимкнено**», а корпуси пристроїв заземлені.

3.2 Після відключення пристроїв ПК до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екрані ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3 Забороняється залишати своє місце без відома керівника робіт.

3.4 Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автономному режимі устаткування.

3.5 Забороняється від'єднання / приєднання будь-яких пристроїв кабелів і ПК в увімкненому в електромережу комп'ютері.

- Подавати напругу м на пристрої й окремі блоки ПК тільки ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення, справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

- Вимкнути ВТ (відео термінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані відео терміналу не з'являється ніяка інформація (порожній екран) або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

- Режим праці відпочинку користувачів, безпосередньо працюючих із

відеотермінал, повинен залежати від характеру виконуючої роботи :

- при введенні даних, регулюванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з відео терміналом не повинна перевищувати 4 години при 8 годинному робочому дні;
- щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години — на 15 хвилин.
- Кількість мікропауз (тривалість до 1 хвилини) регулюється індивідуально.
- Кількість оброблюваних символів (або знаків на відео терміналі) не повинна перевищувати 30000 за 4 години роботи.

3.6 Форми й зміст перерв можуть бути різні - виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

IV ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Встановити у положення «вимкнено» всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витерти пил з апаратури, робити при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Вимкнути загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.

4.5. Вимкнути світло на робочому місці у приміщенні.

V ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Аварійна ситуація чи нещасний випадок можуть статися у разі ураження електричним струмом, загорання апаратури, тощо.

5.2 У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключити електроустановку від джерела живлення, при неможливості відключення — відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал. У разі відсутності потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу по телефону (9-103).

5.3 При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

5.4 Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника або пакетного вимикача на електрощиті приміщення, а у випадку пожежі — приточно — витяжну вентиляцію).

5.5 Повідомити про те, що трапилося свого керівника. Викликати службу МНС за телефоном: **9-10** та чергову службу університету за тел. **3-10**.

5.6 При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосереднього керівника робіт і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обставин, що були на момент травмування, якщо це не загрожуватиме життю або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.7 При нещасних випадках надати першу медичну допомогу.

РОЗРОБИВ:

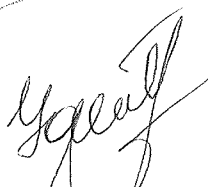
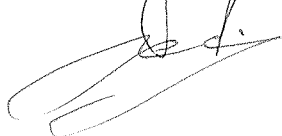
Керівник Іміджевого центру

Анастасія МІЗІН

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЬВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 625
ДЛЯ ПРАЦІВНИКА
ІМІДЖЕВОГО ЦЕНТРУ

м.ЗАПОРІЖЖЯ

2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»
від «09» 04 2025р. № 91-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 625
ДЛЯ ПРАЦІВНИКА ІМІДЖЕВОГО ЦЕНТРУ

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх працівників для працівника іміджевого центру (ІЦ). Спеціальні вимоги охорони праці для працівників ІЦ, де в ньому є необхідність, а також для окремих робіт приведені в призначених для них інструкціях.

1.2 Вимоги даної інструкції обов'язкові для працівників ІЦ.

1.3 Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні працівники притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності у відповідності із законодавством України.

1.4 Вимоги до працівників ІЦ:

- на робочому місці працівник проходить **первинний** інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;
- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці працівник повинен проходити не рідше одного разу на півріччя;
- періодичні медичні огляди проходять працівники, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин — у відповідності до «Положення про медичний огляд працівників окремих категорій», затвердженого наказом Міністра охорони здоров'я України.

Крім того, при необхідності, з працівниками проводяться інструктажі:

- **первинний** проводиться з працівником до початку роботи безпосередньо на робочому місці.
- **позаплановий** - за розпорядженням або наказом служби ЦЗ, П, ТБ,

ОП та ВО;

- **цільовий** — коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю (професією).

Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі з працівниками проводить керівник іміджевого центру (ІЦ). Результати проведеного інструктажу записуються в «Журнал реєстрації інструктажів з охорони праці для працівників на робочому місці».

Забороняється:

- допускати на робоче місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади, електромережі;

- знаходитися на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

1.5 Керівник (ІЦ) зобов'язаний :

- ознайомити працівника з посадовими обов'язками .

- показати йому робоче місце.

1.6 Працівник зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією;

- про кожний нещасний випадок(травма виробнича, аварія) потерпілий або свідок повинні негайно повідомити керівника (ІЦ), а потім — відділ охорони праці і ректора, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії;

- бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету, так і за його межами.

- піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці;

- особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнано).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогашіння.

2.4 Про всі виявлені недоліки повідомити керівника (ІЦ).

ІІІ. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь - яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку.

3.3. Працівник при виявленні несправностей в обладнанні, система водопостачання, каналізації, опалення, вентиляції кондиціонування повинен повідомити кваліфікованим фахівцям, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт. Чергова служба НУ «Запорізька політехніка» за тел. **2-04** - черговий електрик та т. **2-94** - черговий сантехник;

3.4. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;
- залишати без нагляду обладнання, що працює;
- вмикати та вимикати обладнання, роботу на якому не доручено;
- користуватися в робочих приміщеннях побутовим приладом та електронагрівальними приладами з відкритими нагрівальними елементами.

Працівники повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місце знаходження аптечки;
- вміти надати першу медичну допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.5. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома керівника іміджевого центру (ІЦ) у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до миттєвих частин обладнання (трубопровід);
- припинення подачі електроенергії, виникнення запах диму тощо;
- нагріванні електроприладів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.6. У разі, коли працівники залучають до роботи з переміщення меблів чи інвентарю (або керують такими роботами), їм необхідно:

- зняти з поверхні предмети, які можуть впасти при переміщенні;
- не допускати до виконання цих робіт, які не мають права піднімати вагу;
- дотримуватися допустимих норм підняття ваги.

ІV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2. Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.

4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них керівника (ІЦ).

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі тощо працівник зобов'язаний повідомити про це керівника (ІЦ). І діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами: **3-37, 3-10, 3-57, 2-94, 2-04**, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі тощо необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це керівника (ІЦ) і головного енергетика за телефоном **3-57**.

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи з ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно: повідомити керівника (ІЦ), чергову службу університету за тел. **3-10** і діяти згідно Загальнооб'єктової інструкції 1- ПБ з пожежної безпеки в НУ «Запорізька політехніка» та інструкції №15- ПБ «Про заходи з пожежної безпеки у службових приміщеннях НУ «Запорізька політехніка».

- вжити заходи до евакуації людей, за телефонувати за наступними номерами **9-101, 3-10**;

- у разі нещасного випадку постраждалому надати першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу;

- повідомити про випадок керівника (ІЦ).

РОЗРОБИВ:

Керівник Іміджевого центру

Анастасія МІЗІН

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ